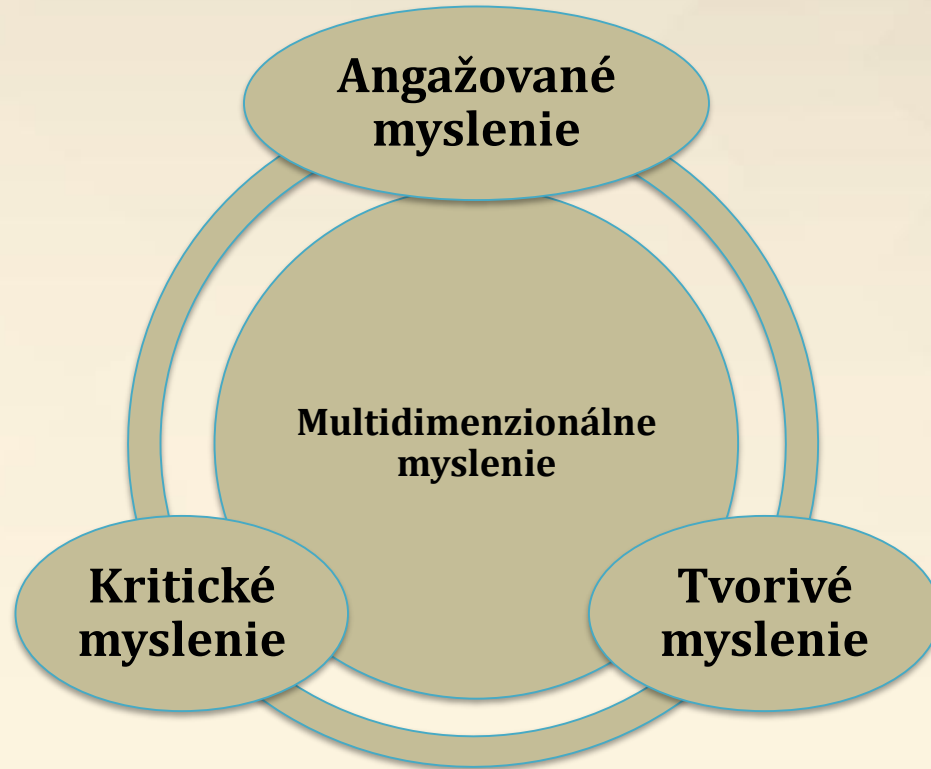

ROZVOJ KVALÍT OSOBNOSTI DIEŤAŤA PROSTREDNÍCTVOM PROGRAMU FILOZOFIA PRE DETI

PaedDr. Simona Borisová, PhD.

doc. PaedDr. Gábor Pintes, PhD.

*„Cieľom Filozofie pre deti nie je urobiť z detí malých filozofov, ale pomôcť im rozmýšľať efektívnejšie od toho, ako myslia teraz“
(Matthew Lipman, 1962)*

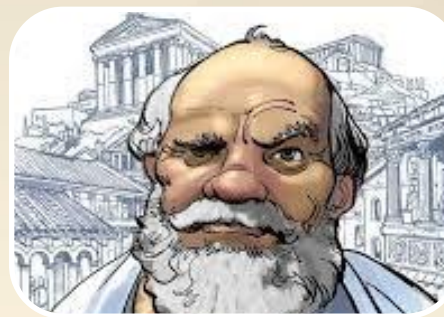
Pojmy *Filozofie pre deti*

hľadajúce
spoločenstvo

diskusia

sokratovský
dialóg

dialóg

filozofická otázka

filozofický príbeh

facilitátor

autokorekcia

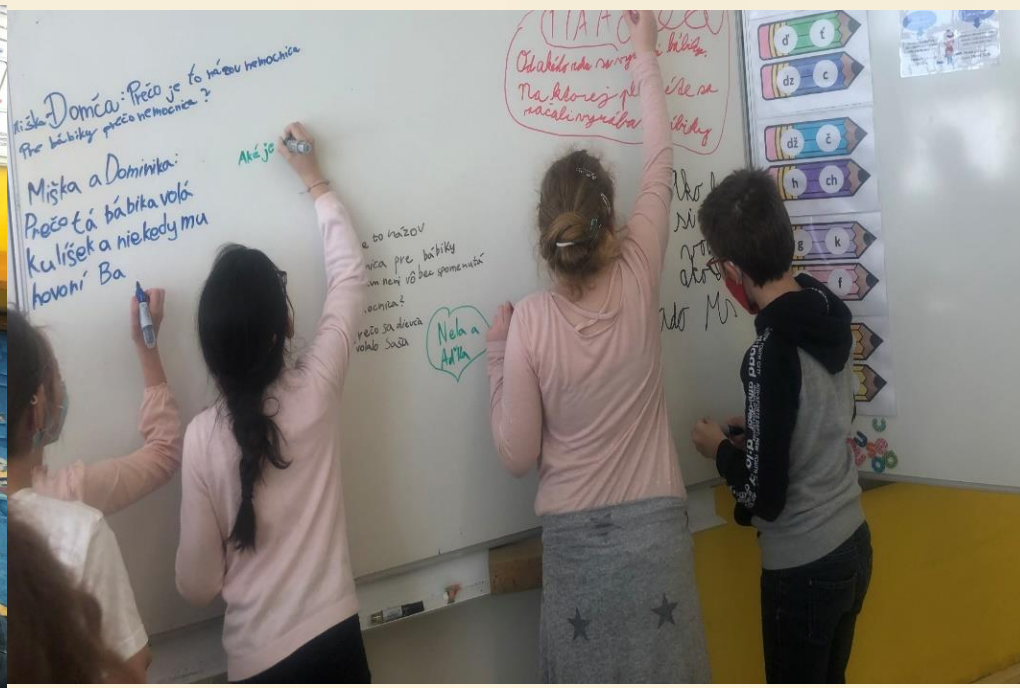
Modelové fungovanie programu P4C

Čítanie príbehu

Tvorba
filozofických
otázok

Prečítanie
filozofických
otázok

Demokratické
hlasovanie

Modelové fungovanie programu FPD

V každej časti realizácie programu je možné zaradiť témy o prírode, o lese, zvieratách, ochrane životného prostredia, vždy však vychádzame zo záujmov detí.

Ukážka záujmovej činnosti v ŠKD s deťmi štvrtého ročníka ZŠ

Filozofické otázky položené deťmi: Prečo sa niektorí ľudia boja búrky?; Odkiaľ pochádza strach?; Prečo dospelí ľudia žijú oddelene od rodičov?;

Je trest dobrý alebo zlý?; Prečo sa ľudia chcú báť?

Zvolená otázka: Prečo sa niektorí ľudia boja búrky?

Filozofická diskusia:

Prehovory:

Poznámky:

V úvode sme si vyjasňovali slovné spojenie „báť sa“.

Ja: Čo to znamená báť sa? Povedzte, čo vám prvé napadne.

Deti: Strach, obava, emócia, duchovia, ublíženie, horory, mimozemšťania, covid19, bezdomovci, psychopati.

Rebeka: Môžem na tú otázku odpovedať?

Ja: Môžeš.

Rebeka: Môžu sa báť toho zvuku.

Soňa: Môj pes sa bojí búrky, lebo jemu sa nepáčia tie zvuky.

Sofia: Asi sa tí ľudia boja o život.

Vlad'ka: Ja by som chcela povedať k Soni, lebo psy majú o neviemkoľko lepší sluch ako my ľudia. Preto ich to môže aj bolieť.

Monika: Majú citlivý sluch.

Filip: Ale prečo sa boja ľudia tej búrky? (Zvýrazní slovo ľudia).

Soňa: Oni sa boja, že tie mraky, teda blesky ich zasiahnu.

Nadväzovanie na seba.

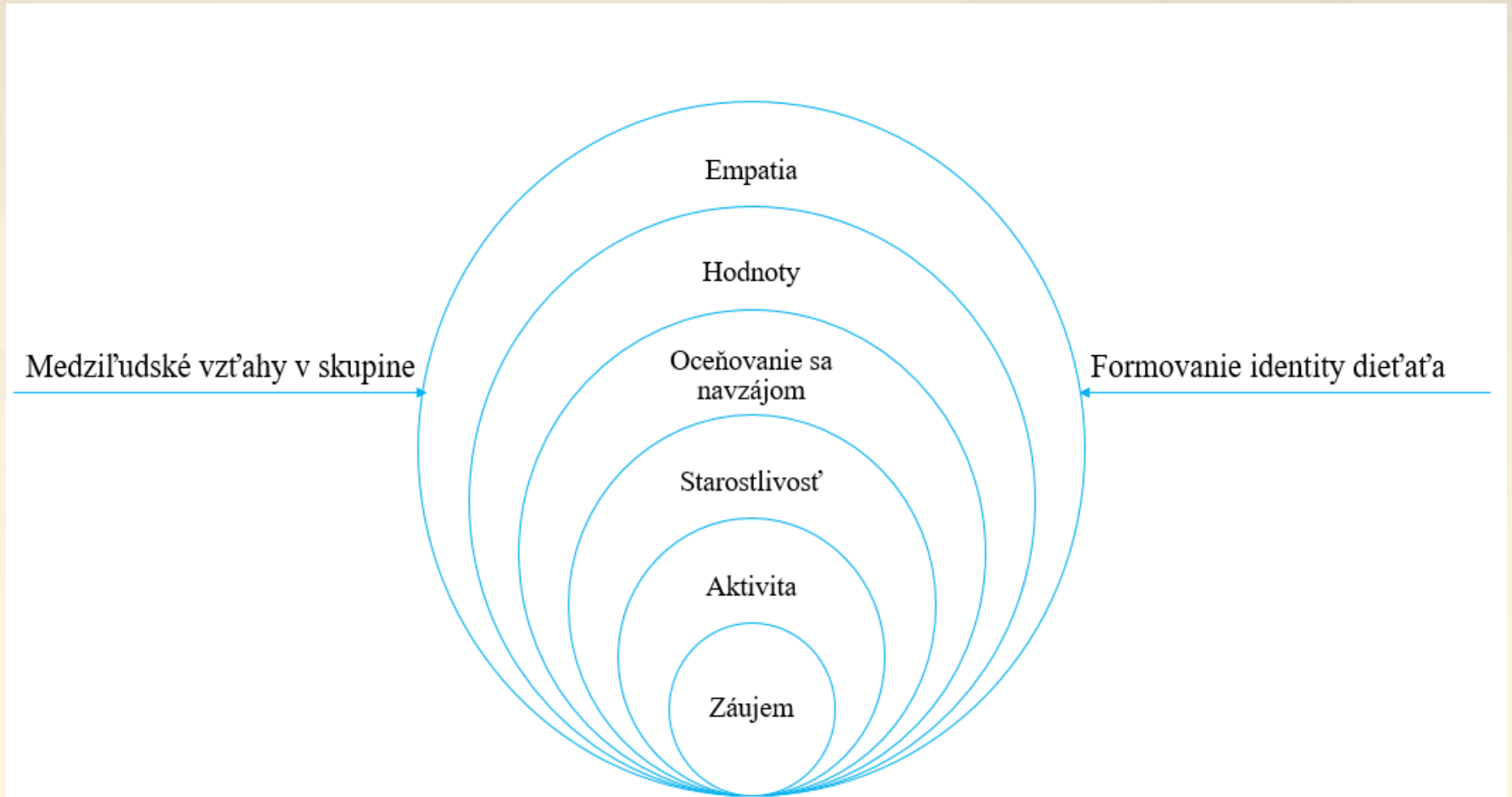
Mierne odbočenie od témy.

Návrat k téme (ľudský strach).

Prehovory:	Poznámky:
Ja: Je nutné sa niekedy báť, napríklad búrky? Rebeka: Je dobré sa báť, napríklad o ľudí, ktorých máme radi a oni nevedia, že ich napríklad pod stromom ten blesk môže zasiahnuť. Soňa: Ale zas nie, keď sme doma v bezpečí a bojíme sa búrky, tak vtedy je to zbytočné. Vladka: Ja by som chcela povedať k Rebeke, že mali by sme sa báť, lebo ak pôjdeme doprostred lesa a len tam stojíme a ide za nami nejaká šelma a my, keď sa bojíme, tak začneme utekať. Ale keď nezačneme utekať, tak nás môže v sekunde zožrať. Ja: Kde sa berie strach? Miško: Strach sa berie v našej mysli. Viktor: Možno aj v srdci. Sofia: V celom tele, ale hlavne asi v mozgu vzniká. Ja: Páčil by sa ti svet, v ktorom by nebol strach? Soňa: Áno. <i>(Nadšene)</i>. Filip: Ani nie. Zuzka: Ja myslím, že by sa mi nepáčil, lebo by to nebolo ono. Všetci by sme si tu len tak chodili. Keby tu bol nejaký zlý človek, napríklad psychopat, tak by sme neutekali, tak by nás mohol aj zabiť. Sofia: Máš pravdu, ale zas niektoré veci by bez strachu boli oveľa lepšie. Lebo radšej by si mala problém so srdcom? Niektorí, keď sa furt boja, majú problémy so srdcom. Zuzka: To nie, ale nato aj strach je, aby sme s ním niečo robili. Miško: Presne! <i>(Nadšeným hlasom)</i>. Monika: Áno, napríklad keď sa bojíme písomky, tak niekedy to je úplne zbytočne. Igor: Presne. A niekto sa bojí všetkého a vtedy to nie je dobré. Soňa: Ako to myslíš, všetkého? Igor: No, že písomky, duchov, keď buchne v radiátore, učiteľky. Soňa: Tak vtedy to nie je dobré? Igor: Podľa mňa nie. Soňa: Ale potom aj tú písomku by si možno tak dobre nenapísal. Miško: Nemal by si ani adrenalín. Rebeka: A niekedy keď píšeme písomku, tak nemám strach ani trošku a niekedy zas úplne.	Nadväzovanie na seba. Návrat k téme. Nadväzovanie na seba. Ocenenie myšlienky. Nadväzovanie na seba. Výzva k upresneniu prehovoru.

Hlavné kategórie:

Medzil'udské vzťahy v skupine | Formovanie identity dieťaťa

ODPORÚČANIA PRE PEDAGOGICKÚ TEÓRIU A PRAX

- poskytovanie príležitostí v oblasti skúmania v programe *Filozofia pre deti*;
- **adekvátna podpora edukátorov prostredníctvom kurzov a školení zabezpečujúcich prípravu pre uskutočňovanie programu.**
- **pre uľahčenie práce s programom** – vytvorenie a publikovanie metodických príručiek a ďalších materiálov pre realizáciu programu *Filozofia pre deti* so zameraním aj na tematiku lesa, ochrany životného prostredia, výchovy k trvalo udržateľnému životu;
- **inšpirácia k častejšiemu využívaniu diskusie v pedagogickej praxi, k snahe vychádzať zo záujmov dieťaťa, podporovanie prirodzenej zvedavosti.**

Ďakujem za pozornosť